

Când și cum vom reforma poliția din Republica Moldova

Reieșind din faptul că poliția adesea este evaluată ca fiind una dintre principalele instituții problematice în eforturile guvernelor țărilor în tranziție pentru a deveni acceptate în diverse organizații internaționale, procesul de reformare și modernizare a serviciului polițienesc moldovenesc în conformitate cu standardele UE a devenit subiectul unei sesiuni de lucru care s-a desfășurat la Vadul lui Vodă, în perioada 9-13 august.

Scopul atelierului- a fost de a defini o viziune comună asupra poliției și de a elabora un plan de abordare a problemelor curente, obstacole care împiedică poliția să acționeze conform standardelor europene. Participanți în cadrul atelierului au fost reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne, Cancelaria de Stat, Centrul pentru combaterea crimelor economice și corupției, Serviciul de Grăniceri, Curtea Supremă de Justiție, Procuratura Generală, Parlamentul, ONG, Academia “Ștefan Cel Mare” a MAI.

DI. Dan Peterson și Dna. Karen Delin au reprezentat “Misiunea UE la Nivel Înalt pentru Consiliere în Politici Publice pentru Republica Moldova (EUHLPAM)” și proiectul „Suport pentru implementarea acordurilor dintre RM și UE”, programe finanțate de UE, susținătoare a procesului de reformă a poliției din Republica Moldova.

Sesiunea de concluzii și recomandări a fost prezidată de Prim-Ministrul Republicii Moldova, DI. Vladimir Filat care a precizat: “vreau să spun că pentru mine este foarte important că există dorință de a face reformă chiar din interiorul ministerului. În cadrul acestor discuții a fost reprezentată și societatea civilă ceea ce pentru noi este foarte important și desigur vreau să remarc că implicarea partenerilor noștri de dezvoltare nu a făcut decât să sporească rezultatul obținut. Eu vă asigur că acest proces este unul care contează. Eu înțeleg exact că reforma trebuie să fie privită prin prisma eficienței nu prin prisma exploziilor emotive și reformelor realizate doar de dragul reformelor. Am înțeles de asemenea și dorința oamenilor ca problemele lor să fie rezolvate rapid, de aceea eu sunt recunoscător Dlui Ministru Catan și colegilor dumnealui pentru că au acceptat să acționeze nu în baza emoțiilor și vă asigur că acest proces va avea finalitate în așa manieră încât serviciul de poliție să fie partenerul numărul unu al cetățeanului. ”

DI. Victor Catan, Ministrul Afacerilor Interne a subliniat că: “Este necesar de realizat un plan național cu implicarea guvernului Republicii Moldova, administrației publice locale, societății civile, partenerilor noștri europeni. Astăzi am definit clar problemele, concluziile și soluțiile în vederea implementării unor rezolvări radicale a activității poliției. Ne dorim ca și în continuare să fim sprijiniți de partenerii noștri europeni și sperăm foarte mult pe suportul lor în acest sens”.

Dan Peterson, expert UE: “Vreau să subliniez faptul că în activitatea noastră, ne-am concentrat pe așteptările cetățenilor Republicii Moldova cu privire la un serviciu de poliție modern, care să se încadreze în normele și standardele europene. Aceste standarde semnifică de asemenea faptul că poliția trebuie să fie în slujba cetățeanului și nu a unui partid aflat la guvernare. Poliția trebuie să respecte legea și nu să fie în afara acesteia, pentru ca într-o societate democratică, poliția trebuie să fie protectorul numărul unu al drepturilor omului”.

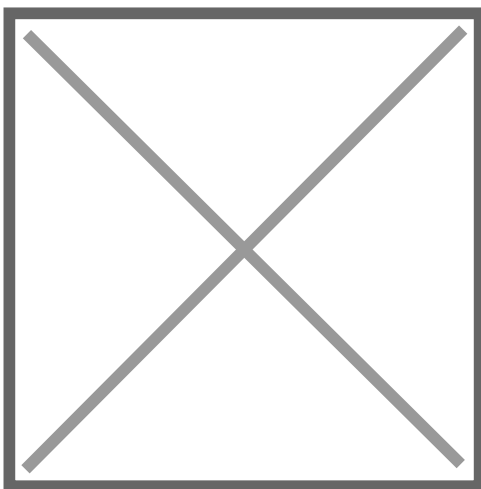
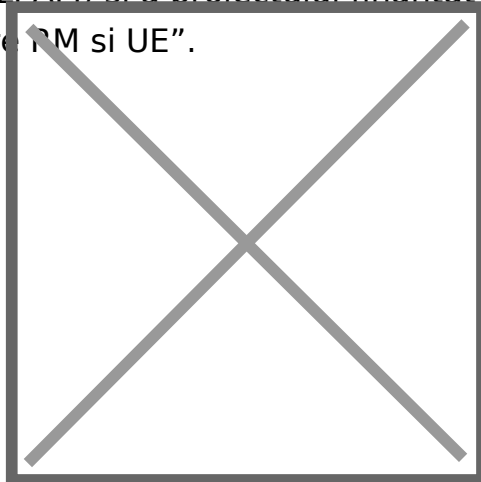
Karin Delin- expert UE: “Rolul meu în cadrul acestui atelier de lucru nu a fost acela de a arăta participanților ce să facă sau ce să vorbească. Cunoștințele, viziunea, recomandările au venit exclusiv de la domniile lor. Am încercat și iată că am reușit ca în cadrul acestui proces de elaborare a foii de parcurs să punem accent pe cele spuse de colegii noștri moldoveni și mai puțin pe experiența și soluțiile oferite de către experții internaționali, de aceea pot spune că documentul îi are ca și elaboratori de drept pe moldoveni. Sper că întrebările de bază - unde vrem să ajungem în viitor? care sunt metodele de urmat și instrumentele de utilizat - să își găsească răspunsurile în concluziile și recomandările trasate de colegii mei raportori în cadrul atelierului de lucru”.

Concluziile trasate de participanți în cadrul sesiunii de concluzii prezidate de Prim Ministrul Republicii Moldova – DI Vladimir Filat, au enunțat problemele din activitatea poliției din perspectiva așteptărilor publicului: protecția neadecvată a drepturilor și libertăților omului, cooperare și parteneriat insuficient cu comunitatea, funcții polițienești limitate la frontieră, capacitate limitată în gestionarea dezordinilor publice, deficiențe în prevenirea criminalității, soluționare inadecvată a cazurilor de comitere a infracțiunilor, capacitate limitată de a combate criminalitatea transfrontalieră, reacție scăzută la infracțiuni bazate pe gen, d.e. violența bazată pe gen, protecția inadecvată a cetățenilor în situații extreme, ineficiența instituțiilor de drept din cauza suprapunerii funcțiilor și nedefinirii clare a competențelor, proceduri anevoioase și birocratice, lipsa unei analize corecte a fenomenelor infracționale și a tendințelor lor, iar ca rezultat aplicarea unui sistem neadecvat de evaluare a performanțelor în activitatea poliției, asigurarea materială inadecvată în procesul de instruire a poliției pentru realizarea sarcinilor specifice, cultura și mentalitatea poliției, monitorizarea migrației pe segmentul transnistrean, infrastructură și echipament

neadecvat pentru funcționarea poliției în conformitate cu standardele europene, cooperarea dintre institutii/ agenții. In ceea ce privește cadrul juridic și instituțional, au fost semnalate următoarele recomandări: adaptarea cadrului juridic la standarde europene și elaborarea mecanismelor pentru implementare, introducerea mecanismelor consolidate de combatere a corupției, repararea nivelului elaborării politicilor de cel operațional, optimizarea structurală și funcțională a cadrului instituțional, delimitarea clară a competențelor dintre autoritatile ce asigura realizarea functiilor commune, independență decizională sporită a colaboratorilor de poliție.

Au fost enunțate de asemenea și condițiile care ar afecta implementarea reformei poliției: voința politică pentru efectuarea reformei, cadrul juridic neadecvat, constrângeri bugetare, rezistența internă la procesul de reformare, situația transnistreană, capacitatea și integritatea procuraturii și sistemului judiciar, voința altor instituții să coopereze cu poliția.

Atelierul de lucru privind reforma poliției din Republica Moldova a fost organizat la inițiativa Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Programul Natiunilor Unite pentru Dezvoltare, Misiunii UE la Nivel Înalt pentru Consiliere în Politici Publice pentru Republica Moldova (FUHL PAM) și a proiectului finanțat de UE „Suport pentru implementarea acordurilor dintre RM și UE”.

Direcția Informare și Relații cu Publicul din cadrul MAI,
13 august 2010